

Tribuna

David Bueno i Torrens. Director de la Càtedra de Neuroeducació UB-EDU1ST

Violència policial

La setmana passada diversos mitjans es feien ressò que segons alguns agents “la intervenció [del 155] s’havia quedat dins les formes de fer de la Brimo”. Una de les constatacions es troba en els casos de violència policial que hem pogut veure a través de múltiples imatges. Vull fer un parell d’aclariments. Primer, que hi hagi agents que es comportin d’aquesta manera no implica ni de bon tros que tots ho facin. No puc parlar de tots, però l’estiu passat vaig tenir la sort de parlar molta estona amb un que em va demostrar tenir un sentit de l’ètica excepcional. Segon, malgrat que els responsables de la Brimo diguin que actuen amb proporcionalitat, jo mateix he estat testimoni directe d’alguna actuació absolutament desproporcionada. Dit això, he estat buscant articles científics que m’ajudin a entendre el motiu d’aquestes mostres de violència, en cap cas per justificar-la sinó per contribuir a buscar maneres de prevenir-la.

N’HE TROBAT DOS, publicats els anys 2010 i 2013 a les revistes *Applied Cognitive Psychology* i *European Journal of Poli-*

cing Studies. De manera resumida, assenyalen tres elements clau. Un és la pròpia personalitat de cadascú. Hi ha persones molt més propenses a respondre de manera agressiva. En aquest punt, la selecció dels agents és un element important. El segon element és el fet de sentir-se “cremats” a la feina, l’anomenada “síndrome de *burnout*”. Els principals motius que l’afavoreixen són, segons aquests treballs fets en diferents cossos de policia europeus i nord-americans, un sentiment de baixa realització personal i de despersonalització. Aquí, el tractament social que sovint se’ls dona i possiblement la manca d’estímul professionals hi tenen

“La desproporció policial es pot combatre en la selecció dels agents i en la seva formació

un paper destacat. Però n’hi ha un altre, molt important a parer meu, que és el menysteniment i la infravaloració que es promou des d’altres cossos de policia i des del govern espanyol, que pot generar sentiment d’impotència. I una de les formes –errònia– d’intentar deslliurar-se’n és a través de l’agressivitat.

FINALMENT, EL TERCER element que destaquen aquests treballs és una poca capacitat de memòria de treball dels agents amb comportaments violents comparats amb la resta, associada a una emocionalitat negativa. La memòria de treball és la capacitat cognitiva que defineix el nombre d’ítems que es poden avaluar simultàniament per donar resposta a una situació. La manca d’una memòria de treball adequada dificulta la presa de decisions raonades i enraonades. I això es veu reforçat en persones propenses a respondre emocionalment a través de la por o la ira, unes emocions que també porten cap a l’agressivitat. Uns elements que penso que s’haurien de tenir encara més en compte en la selecció dels agents i també en la seva formació, atès que totes són millorables.